

МІЖНАРОДНІ КОМПАНІЇ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Викладач: д.е.н., Гамова Оксана Вікторівна

Кафедра: кафедра міжнародної економіки, природних ресурсів і економіки міжнародного туризму, просп. Соборний, 74 (V корпус, к. 119)

E-mail: gamova5oxana@gmail.com,

Телефон: (061) 228-76-29

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти		Міжнародна економіка					
Статус дисципліни		вибіркова					
Кредити ECTS	4	Навч Рік	2022-2023	навчання	4	Тижні	16
Кількість годин	120	Кількість змістових модулів 1		6	Лекційні заняття – 32 Практичні заняття – 32 Самостійна робота – 56		
Вид контролю	Екзамен						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11331						
Консультації:	особисті – четвер, з 11:00 до 13:00, V корпус, к. 119; дистанційні – Telegram, Viber, Zoom за попередньою домовленістю						

ОПИС КУРСУ

Курс «Міжнародні компанії в умовах глобалізації» є необхідною складовою підготовки фахівця в сфері міжнародної економіки, для подальшого ефективного залучення у систему міжнародного бізнесу на рівні держави, регіонів, об'єднаних територіальних громад і підприємств.

Метою вивчення курсу «Міжнародні компанії в умовах глобалізації» є формування системи теоретичних знань у сфері міжнародного бізнесу та практичних навичок застосування сучасних моделей, методів та інструментів заглиблення співпраці та багаторівневої системи сучасних і майбутніх способів управління компаніями в умовах глобалізації.

Засвоєння понятійно-категоріального апарату, основних положень та принципів функціонування міжнародних компаній в умовах глобалізації сприятиме глибокому розумінню фахівцем всіх елементів системи управління міжнародним бізнесом та забезпечить можливість ефективного оперування ними в професійній діяльності.

Визначення ролі, функцій та впливу міжнародних компаній і транснаціональних корпорацій в сфері діяльності міжнародного бізнесу на світову економічну систему, структуру світової торгівлі, зовнішньоекономічну діяльність, фінансово-кредитну та інвестиційну діяльність орієнтоване на розвиток навичок розв'язання практичних завдань, пов'язаних з діяльністю державних органів в сфері ліцензування і квотування, торгово-промислових палат, митних органів, брокерських і консультаційних підприємств тощо.

Виконання завдань науково-аналітичного та інноваційного опрацювання проблем високоефективної моделі управління міжнародними компаніями в умовах глобалізації сприятиме розвитку адаптивності застосування знань про міжнародну інтеграцію у професійній діяльності. Інтерактивний формат курсу направлений на розвиток повномасштабного бізнесового мислення, навичок усної і письмової комунікації через проведення дебатів, круглих столів, полеміки, аргументованого відстоювання власної точки зору.

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

Виконання групових практичних завдань з елементами рольових ігор та ігор-симуляцій стимулює розвиток навичок командної роботи, організаційних та лідерських якостей.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможеться**:

- аналізувати стан економічних процесів і явищ на рівні структур міжнародних компаній в умовах глобалізації;
- прогнозувати і визначати перспективи міжнародних компаній в умовах глобалізації з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання таких процесів;
- здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем розвитку міжнародних компаній в умовах глобалізації із застосуванням інформаційно-аналітичного інструментарію та економіко-статистичних методів обчислення;
- оперувати економічними особливостями розвитку країн та регіонів, сучасних економічних глобальних, регіональних та локальних процесів, в науковій і професійній діяльності;
- формувати способи і підходи до розв'язання практичних проблем і завдань у сфері розвитку міжнародних компаній в умовах глобалізації з урахуванням мінливості такого середовища.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани семінарських занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань та групових творчих проектів розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11331>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи:

Тестування (тах 1 бали) – на кожному практичному занятті в системі Moodle. Включає в себе матеріал, опрацьований на лекційних заняттях.

Аналітична доповідь (тах 2 бали) – на кожному практичному занятті, в усній або письмовій формі. Складається з самостійного аналітичного опрацювання лекційного й додаткового матеріалу.

Робота у групі над розв'язанням практичного завдання проблемного характеру, поставленого викладачем (тах 2 бали).

Письмова контрольна робота (робота I – тах 8 балів; робота II – тах 7 балів) – двічі на семестр, наприкінці кожного змістового модулю курсу. Контрольна робота складається з двох питань – теоретичного (робота I – тах 4 бали; робота II – тах 3 бали) – дати визначення терміну, розкрити сутність поняття та практичного (тах 4 бали) – здійснити аналіз проблемної ситуації, спрогнозувати розвиток певних подій, запропонувати альтернативні рішення конкретної проблемної ситуації.

Підсумкові контрольні заходи:

Письмова відповідь на екзамені (тах 5 балів) передбачає розв'язання тестового завдання (10 тестів, тах 5 балів) та розгорнуте висвітлення двох питань: теоретичного (тах 5 балів) й аналітичне опрацювання проблемного питання (тах 5 балів). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11331>

Захист індивідуального дослідницького завдання (тах 20 балів) здійснюється на заліковому тижні. Публічний захист є обов'язковою вимогою для зарахування результатів за даними видами робіт.

Індивідуальне дослідницьке завдання (ІДЗ) Тема ІДЗ обирається студентом самостійно впродовж перших двох тижнів семестру з урахуванням проблематики курсу. Результати ІДЗ можуть стати основою для написання статті або тез доповідей на науково-практичних конференціях. Методичні рекомендації до виконання ІДЗ та критерії оцінювання див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5110>

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1 (розділ 1)	Тестування	Заняття 1,2	2
	Аналітична доповідь	Заняття 1,2	3
	Робота в групі	Заняття 3,4,5	2
	Письмова контрольна робота	Тиждень 4	2
Змістовий модуль 2 (розділ 2)	Тестування	Заняття 3,4,5	3
	Аналітична доповідь	Заняття 3,4,5	2
	Робота в групі	Заняття 3,4,5	3
	Письмова контрольна робота	Тиждень 6	3
Змістовий модуль 3 (розділ 3)	Тестування	Заняття 6,7,8	2
	Аналітична доповідь	Заняття 7,8	3
	Робота в групі	Заняття 6,7,8	2
	Письмова контрольна робота	Тиждень 8	2
Змістовий модуль 4 (розділ 4)	Тестування	Заняття 9,10,11	3
	Аналітична доповідь	Заняття 9,11	2
	Робота в групі	Заняття 9,10,11	3
	Письмова контрольна робота	Тиждень 10	3
Змістовий модуль 5 (розділ 5)	Тестування	Заняття 12,13	2
	Аналітична доповідь	Заняття 12,13	3
	Робота в групі	Заняття 12,13	2
	Письмова контрольна робота	Тиждень 12	2
Змістовий модуль 6 (розділ 6)	Тестування	Заняття 14,15,16	3
	Аналітична доповідь	Заняття 14,15	2
	Робота в групі	Заняття 14,15,16	6
	Письмова контрольна робота	Тиждень 14	2
Підсумковий контроль (max 40%)			
Екзамен			20
Захист індивідуального дослідницького завдання			20
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано

F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		
---	---	--	--

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1			
Лекція 1	ТНК як суб’єкт міжнародного бізнесу		
Тиждень 2			
Лекція 2	ТНК як суб’єкт міжнародного бізнесу		
Практичне 1	Місце комерційної дипломатії в системі міжнародного регулювання економічних відносин	Тестове завдання. Аналітична доповідь: проаналізувати роль і місце комерційної дипломатії в міжнародній економіці. Робота в групі: визначення переваг і недоліків наявної моделі комерційної дипломатії в системі міжнародного регулювання економічних відносин	2 2 3
Тиждень 3			
Лекція 3	Історичний аспект розвитку ТНК.		
Тиждень 4			
Лекція 4	Історичний аспект розвитку ТНК.		
Практичне 2	Нормативно-правове забезпечення функціонування комерційної дипломатії.	Тестове завдання. Аналітична доповідь: критика наявного нормативно-правового забезпечення функціонування комерційної дипломатії. Робота в групі: запропонувати модель ефективної комерційної дипломатії в Україні	2 2 3
Тиждень 5			
Лекція 5	Динаміка руху та регіональна структура інвестиційної діяльності транснаціональних корпорацій.		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Тиждень 6			
Лекція 6	Динаміка руху та регіональна структура інвестиційної діяльності транснаціональних корпорацій.		
Практичне 3	Особливості техніки ведення дипломатичних переговорів.	Тестове завдання.	2
		Аналітична доповідь: доцільність комерційної дипломатії «класичного» зразка в сучасному світі.	3
		Робота в групі: моделювання комерційних переговорів на різних рівнях комерційної дипломатії.	
Тиждень 7			
Лекція 7	Галузеві особливості виробничої та інвестиційної діяльності транснаціональних корпорацій.		
Тиждень 8			
Лекція 8	Галузеві особливості виробничої та інвестиційної діяльності транснаціональних корпорацій.		
Практичне 4	Економічна безпека та комерційна дипломатія.	Тестове завдання.	2
		Аналітична доповідь: рівень забезпечення економічної безпеки України наявною системою комерційної дипломатії.	2
		Робота в групі: створення, ескалація і деескалація конфліктних ситуацій в міжнародній економіці.	3
Тиждень 9			
Лекція 9	Вплив діяльності транснаціональних корпорацій на конкурентоспроможність національних економік.		
Тиждень 10			
Лекція 10	Вплив діяльності транснаціональних корпорацій на конкурентоспроможність національних економік.		
Практичне 5	Організація діяльності	Тестове завдання.	2

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни**

	структурних елементів з комерційної дипломатії на підприємствах.	Аналітична доповідь: роль і функції комерційної дипломатії на підприємстві. Відповідальні посади.	2
		Робота в групі: моделювання ефективної системи комерційної дипломатії на підприємстві.	3
Лекція 11	Проблеми транснаціоналізації української економіки.		
Практичне 5	Організація діяльності структурних елементів з комерційної дипломатії на підприємствах.	Тестове завдання.	2
		Аналітична доповідь: роль і функції комерційної дипломатії на підприємстві. Відповідальні посади.	2
		Робота в групі: моделювання ефективної системи комерційної дипломатії на підприємстві.	3
Лекція 12	Проблеми транснаціоналізації української економіки.		
Практичне 5	Організація діяльності структурних елементів з комерційної дипломатії на підприємствах.	Тестове завдання.	2
		Аналітична доповідь: роль і функції комерційної дипломатії на підприємстві. Відповідальні посади.	2
		Робота в групі: моделювання ефективної системи комерційної дипломатії на підприємстві.	3
Лекція 13	Наддержавне регулювання діяльності ТНК.		
Практичне 5	Організація діяльності структурних елементів з комерційної дипломатії на підприємствах.	Тестове завдання.	2
		Аналітична доповідь: роль і функції комерційної дипломатії на підприємстві. Відповідальні посади.	2
		Робота в групі: моделювання ефективної системи комерційної дипломатії на підприємстві.	3
Лекція 14	Наддержавне регулювання діяльності ТНК.		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Практичне 5	Організація діяльності структурних елементів з комерційної дипломатії на підприємствах.	Тестове завдання.	2
		Аналітична доповідь: роль і функції комерційної дипломатії на підприємстві. Відповідальні посади.	2
		Робота в групі: моделювання ефективної системи комерційної дипломатії на підприємстві.	3
Лекція 15	Транснаціональні альянси.		
Практичне 5	Організація діяльності структурних елементів з комерційної дипломатії на підприємствах.	Тестове завдання.	2
		Аналітична доповідь: роль і функції комерційної дипломатії на підприємстві. Відповідальні посади.	2
		Робота в групі: моделювання ефективної системи комерційної дипломатії на підприємстві.	3
Лекція 16	Еволюція організаційних структур ТНК.		
Практичне 5	Організація діяльності структурних елементів з комерційної дипломатії на підприємствах.	Тестове завдання.	2
		Аналітична доповідь: роль і функції комерційної дипломатії на підприємстві. Відповідальні посади.	2
		Робота в групі: моделювання ефективної системи комерційної дипломатії на підприємстві.	3

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Лише ті джерела, без опрацювання яких неможливе виконання контрольних завдань за курсом (не більше 20 позицій)

Підручники

1. Руденко Л.В. Транснаціональні корпорації: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Л.В. Руденко — К.: КНЕУ, 2003. — 654 с.
2. Транснаціональні корпорації / [В. Рокоча, О. Плотніков, В. Новицький] — К.: Таксон, 2001. — 457 с.
3. Черников Г. П. Очень крупные транснациональные корпорации и современный мир: учебное пособие / Г. П. Черников. — М.: Экономика, 2008. — 875 с.
4. Международный бизнес : Стратегия альянсов / [М. А. Бобина, М. В. Грачев] / Академия народного хозяйства при правительстве РФ. — М. : Дело, 2006. — 240 с.
5. Международный менеджмент : учебник для вузов / [С. Э. Пивоваров, Л. С. Тарасевич]. — 4-е изд. — М.; СПб. и др. : Питер, 2008. — 720 с.
6. Мировая экономика и международный бизнес : учебник для вузов / [под общ. ред. В.В. Полякова, Р.К. Щенина]. — 5-е изд., стереотип. — М. : КНОРУС, 2008. — 688 с.
7. Міжнародна торгівля: навч. посіб. / [Т.М. Циганкова, Л.П. Петрашко, Т.В. Кальченко] — К.: КНЕУ, 2001. — 488 с.
8. Стратегії та тактики міжнародних торговельно-економічних переговорів: міжпредметний комплексний тренінг / [Т.М. Циганкова, О.О. Євдоченко, А.О. Олефір, Г.В. Солодковська, Ю.М. Солодковський] — К.: КНЕУ, 2010. — 484 с.
9. Світовий ринок товарів та послуг / [за заг. ред. А. А. Мазаракі]. — Ч. 2. — К.: Київ. нац. торг. екон. ун-т, 2006. — 318 с.
10. Дахно І.І. Міжнародна торгівля: навч. посіб. для вузів / І.І. Дахно. — К.: Центр учб. літ. — 2008. — 380 с.

Програмні продукти:

Storyboard: <https://www.storyboardthat.com/>

WordCloud: <https://www.wordclouds.com/>

MindMeister: <https://www.mindmeister.com>

Prezi: <https://prezi.com/>

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. У який спосіб і у які терміни здійснюється відпрацювання пропущених занять?

Політика академічної доброчесності

Які заходи перевірки на плагіат будуть вжиті викладачем? Які санкції будуть застосовані до студентів, що вдалися до списування, плагіату чи інших проявів недоброчесної поведінки? Надати посилання на приклади оформлення цитувань, посилань на авторів фото, ілюстрацій тощо.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Чи можна під час занять користуватися мобільними телефонами, ноутбуками, планшетами та іншими персональними гаджетами? Якщо так, за яких умов?

Комунікація

У який спосіб здійснюватиметься комунікація викладача зі студентами (електронна пошта, Moodle, інші засоби комунікації)? У який термін викладач відповідатиме на письмові запити студентів? Чи існують формальні вимоги до оформлення таких запитів? Якщо так, то які?

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2022-2023 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методіку проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycyfw9y>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна

• для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>